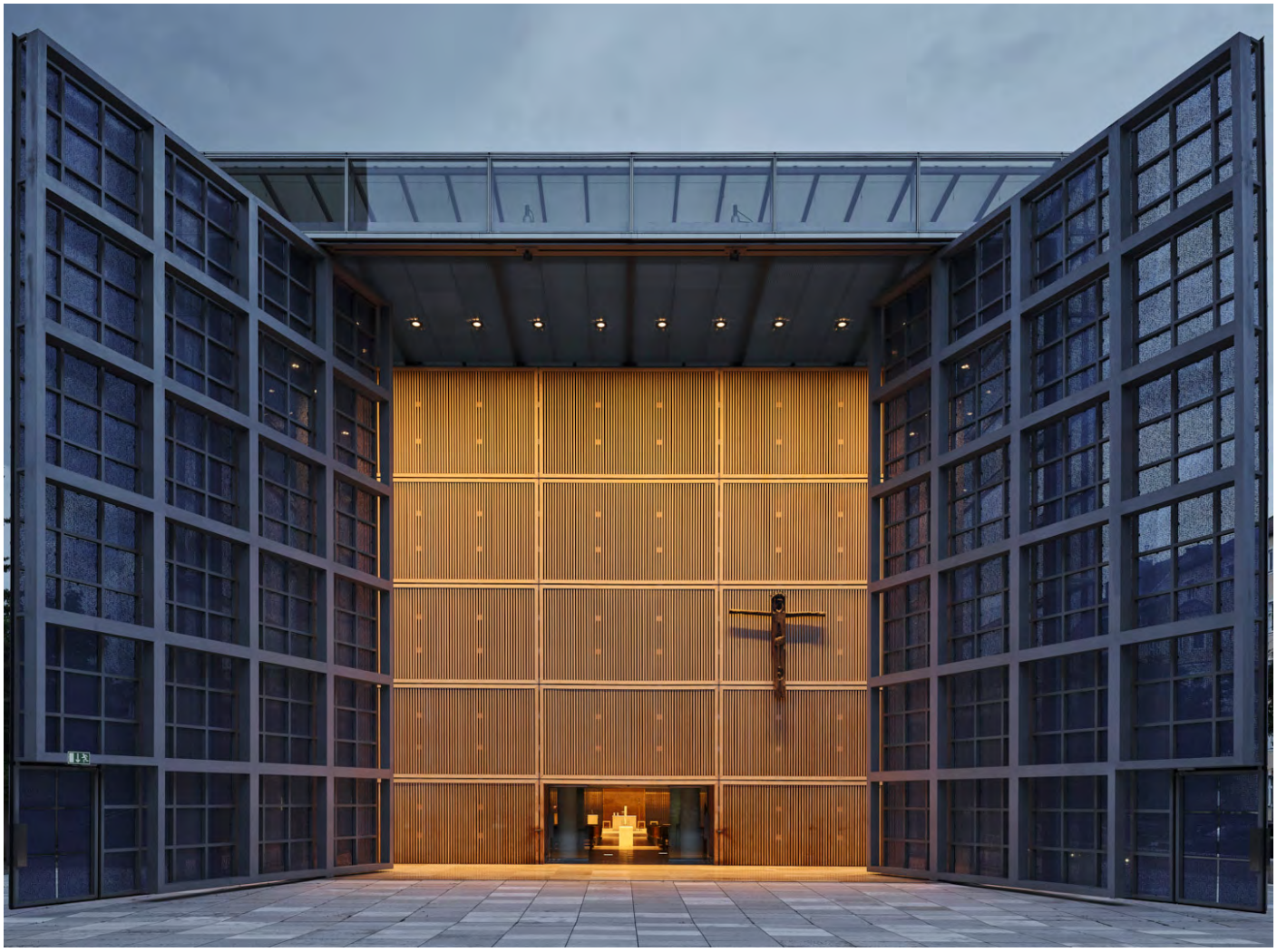

Respectvolle relighting voor buitengewone architectuur

In de Kerk van het Hart van Jezus in München vervangt led-lichttechniek van ERCO een high-end-installatie uit 2000

Ze bestaan, de „Instant Classics“: bouwwerken waarvan hun blijvende betekenis zich al rondom het tijdstip van hun ontstaan aankondigt. Tot deze bijzondere architectonische werken mag de Kerk van het Hart van Jezus in München worden gerekend. Het moderne sacrale gebouw baarde bij zijn heropening in 2000 veel opzien en katapulteerde het architectenbureau Allmann Sattler Wappner uit München naar het internationale voetlicht. Een nieuwe ledverlichting bespaart tot en met 90% energie, maakt traploos dimmen tot en met 0,1% mogelijk en waarborgt de knippervrije deugdelijkheid voor video.

Projectgegevens

Project:
Kerk van het Hart van Jezus, München, Duitsland

Opdrachtgever:
Kath. parochie van de Kerk van het Hart van Jezus, München

Architectuur:
Allmann Wappner Architekten, München

Lichtplanning:
George Sexton/Michael Schmidt

Elektroplanning:
Planungsgesellschaft Silberbauer GmbH & Co. Haag an der Amper, Duitsland

Installateur elektriciteit:
Paul en Elektro Rossmanith, München

Fotografie:
David Schreyer

Voor de oorspronkelijke lichtplanning werd in zijn tijd George Sexton, een coryfee van het vak, erbij betrokken – zijn Amerikaanse herkomst zal voor de verdere gebeurtenissen nog een rol spelen. De dienovereenkomstig verfijnde lichttechniek werd door ERCO geleverd. Het bedrijfstijdschrift Lichtbericht schreef toentertijd in aflevering 66: „Licht is de klassieke, architectonische metafoor van spiritualiteit; zijn modulatie fungeert in de bouw als leidmotief.“

Een uitspraak die altijd nog net zo treffend is als 25 jaar geleden. Vandaag de dag is de Kerk van het Hart van Jezus in de wijk Neuhausen in München in eerste instantie een levendige kerkgemeente. Het welvoorziene concertprogramma lokt vele cultuurbelangstellenden uit München en omgeving. Deze is echter tegelijkertijd een pelgrimsoord voor architectuur-aficionados en met het superlatief van het „grootste kerkportaal ter wereld" een waarlijk toeristische attractie. Ze ontmoeten allemaal een sober, kubistisch bouwlichaam van staal en glas dat een geplaatst rechthoekig blok van hout – de eigenlijke kerkruimte – beschermend omhult. De beide lagen filteren het daglicht op verschillende manieren: terwijl de glazen façade met een gematteerd verloop het licht binnen van helder tot diffuus verandert, openen de lamellen van de houten binnenruimte zich naar het altaar toe, zodat de lichtsterkte op weg door de kerk toeneemt. Het kunstlichtconcept keert deze effecten om als het donker is en maakt van het godshuis een glinsterende „Bergkristal", zoals de architecten formuleerden.

Tijdloos lichtconcept – obsolete lampen

Sexton werkte met de high-end-werktuigen uit zijn tijd: lens-wallwashers voor gelijkmatige verlichting van de verticale vlakken, inbouw-richtbare spots met hoge antiverblinding voor de horizontale basisverlichting en voor accenten op zones in de ruimte, zoals het koor of het altaar. Verschuldigd aan zijn kwaliteitsclaim en zijn routine, werkte hij echter ook met lampen die weliswaar een fantastisch warm en fluweelzacht, perfect dimbaar licht uitstraalden. Maar: „Sexton heeft destijds Amerikaanse halogeen-reflectorlampen voor een spanning van 120V ingezet en dat heeft bij ons toch enkele kopzorgen veroorzaakt", verklaart lichtplanner Prof. Michael Schmidt die in de afgelopen maanden de lichtrenovatie van de Kerk van het Hart van Jezus vaktechnisch begeleidde en coördineerde. Deze lampen die intussen verouderd zijn, verbruiken namelijk niet alleen enorm veel energie, maar slijten ook snel en moeten vaak worden vervangen – en zijn intussen in de handel gewoonweg niet meer verkrijgbaar. Daardoor was de relighting met actuele ledtechniek onvermijdelijk. Een stap die op zijn beurt een langdurige, drastische verlaging van energiekosten en onderhoudsinspanningen beloofde.

Ten aanzien van de integrale rol van de verlichting voor architectuur en liturgie was alleen de „een-tegen-een"-vervanging van de armaturen met een verder behoud van het originele lichtconcept aan de orde. En wie anders dan de leverancier van de oorspronkelijke armaturen zou tegen deze opdracht zijn opgewassen? Onder deze vooronderstelling kreeg ERCO de gelegenheid om de kwaliteiten van moderne ledarmaturen bij een proefopstelling op locatie aan te tonen. „Het lukte ons om met slechts vier armatuurtypen uit ons standaardprogramma aan de hoge eisen te voldoen", vermeldt Mariusz Furtak, Regionaal manager van de vestiging van de fabrikant in München. Atrium led-lens-wallwashers evenals Quinta richtbare spots met drie verschillende lichtverdelingen genereerden met een kleurtemperatuur van 2700K een lichteffect dat in grote mate aan het voorbeeld voldeed – met slechts 10 tot 15 procent van het aansluitvermogen. En ze pasten vrijwel ongewijzigd in de aanwezige inbouwopeningen.

1:1 vervanging door ledtechniek bespaart tot en met 90% energie

Daardoor viel de keuze op ERCO. De volgende horde was de besturing en bekabeling van de nieuwe armaturen. „Voor de 120V-lamp waren in de technische ruimte van de kerk eigen dimmerkasten voor de aparte stroomcircuits geïnstalleerd", aldus Schmidt. Bovendien moest worden opgehelderd of de vanwege de hoge lasten met ongewoon grote doorsnedes uitgevoerde oorspronkelijke kabels verder konden worden gebruikt. De nieuwe besturing diende draadloos te werken, omdat de plafondhoogte en de -opbouw van de kerk het niet toelieten om achteraf aanvullende stuurkabels te trekken. Hier bracht ERCO een oplossing op basis van Casambi Bluetooth in het spel, die ook met circa 200 deelnemers naadloos functioneert.

Na de succesvolle installatie programmeerden de elektriciens eerst de originele, door George Sexton ontworpen lichtscènes. Daarnaast staat de gebruikersvriendelijke Casambi-app nu ook de gebruikers toe om de scènes zelf, afgestemd op de behoeften te modificeren. Bovendien kunnen aanvullende scènes worden aangemaakt en door de aansturing van individuele armaturen of vrij gedefinieerde armaturengroepen gericht accenten worden geplaatst: bijvoorbeeld op het doopvont of het orgel. De installatie wordt via een in de kerk geplaatste tablet evenals via de app op de smartphones van bevoegde personen bediend. Zo is een tik met een vinger voldoende om de verlichting op de met het tijdstip op de dag en het weer wisselende natuurlijke lichtsterktes, op situaties en gelegenheden af te stemmen.

Draadloze besturing voor meer comfort en flexibiliteit

Tijdens het bedrijf maken de ledarmaturen van ERCO door hun homogene verlichting indruk, maar ook door speciale eigenschappen, zoals traploos dimmen tot 0,1 procent en knippervrije deugdelijkheid voor video – belangrijk, omdat vanuit de kerk regelmatig tv-uitzendingen plaatsvinden. „Het inspannende onderhoud met de hefsteiger en de jacht op vervangende lampen komen nu ten einde. En door het lagere stroomverbruik leveren wij een kleine bijdrage aan het behoud van de schepping", meldt Dr. Konstantin Bischoff, Pastoraal adviseur en Hoofd van de parochie, ook verheugd over de ontlasting van zijn medewerkers en het budget van de gemeente: „Het lichteffect is daarbij bijna nog mooier dan eerst. De regeling van onze veelzijdige toepassingen is in elk geval beter en flexibeler." Zo volgt de Kerk van het Hart van Jezus met deze in elk opzicht succesvolle lichtrenovatie het voorbeeld van de oude kerkgebouwen die door hun bouwgildes continu worden verzorgd – tijdloos dankzij voortdurende, organische aanpassingen.

In het project gebruikte armaturen

Atrium wallwashers dubbelfocus

Quinta spots

Over ERCO

ERCO is een internationale specialist voor hoogwaardige en digitale architectuurverlichting. Het in 1934 opgerichte familiebedrijf is wereldwijd actief in 55 landen met eigen verkooporganisaties en partners.

Voor ERCO is licht de 4e dimensie in de architectuur – en vormt daardoor een integraal onderdeel van duurzaam bouwen. Licht is de bijdrage om de maatschappij en architectuur te verbeteren en in dezelfde mate het milieu te behouden. ERCO Greenology® – de ondernemingsstrategie voor duurzame verlichting – verenigt ecologische verantwoordelijkheid met technologische competentie.

In de Lichtfabriek in Lüdenscheid ontwikkelt, ontwerpt en produceert ERCO armaturen met de zwaartepunten lichttechnische optische systemen, elektronica en duurzaam design. De lichtwerktuigen ontstaan in nauw contact met architecten, licht- alsmede elektroplanners. Deze worden primair in de volgende toepassingsgebieden ingezet: Work en Culture, Community en Public/Outdoor, Contemplation, Living, Shop en Hospitality. De lichtexperts van ERCO ondersteunen ontwerpers wereldwijd om hun projecten met zeer precieze, efficiënte en duurzame lichtoplossingen te realiseren.

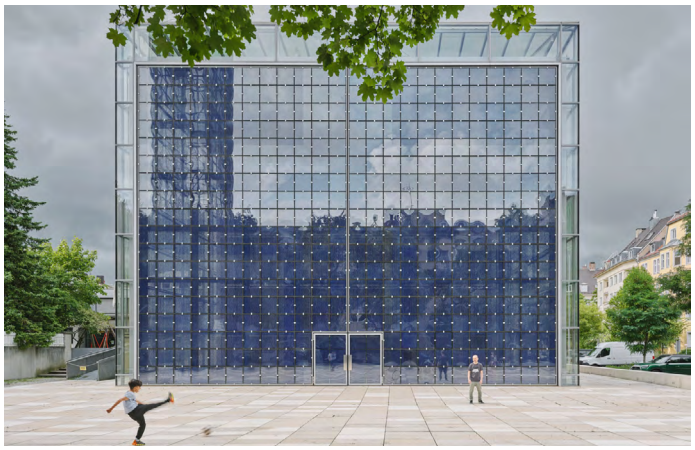
Als u meer informatie over ERCO of beeldmateriaal wenst, bezoek ons dan op www.erco.com/press. Wij leveren u voor uw berichtgeving ook graag materiaal over projecten wereldwijd.

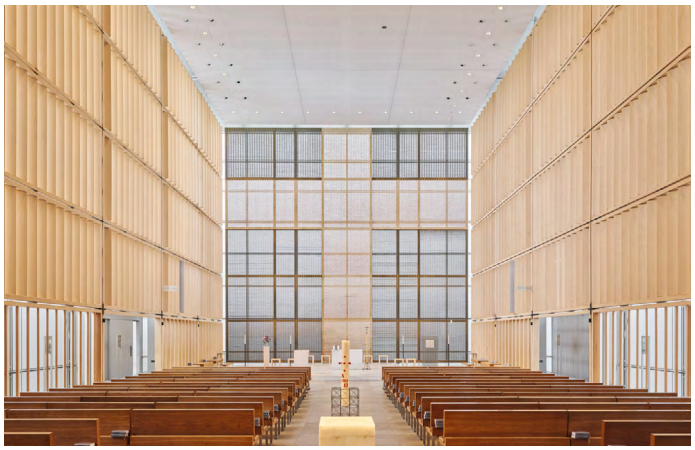
Verzoek om bewijsexemplaren en links.

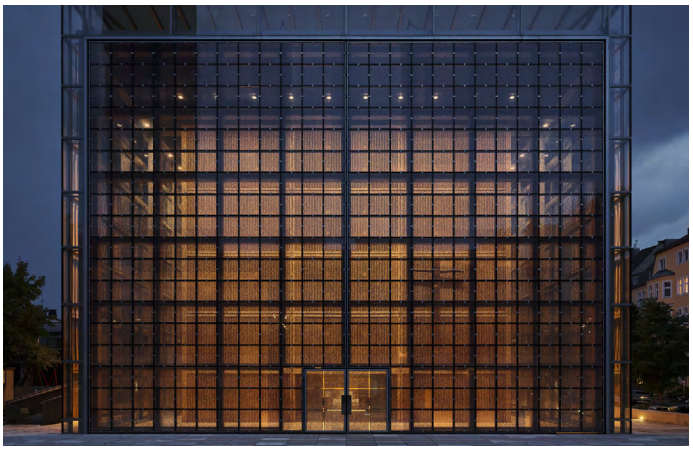
Voor meer informatie of beeldmateriaal verzoeken wij u contact op te nemen met:

ERCO GmbH
Katrin Klein
Content Manager / PR
Brockhauser Weg 80-82
58507 Lüdenscheid
Duitsland
Tel.: +49 2351 551 345
k.klein@erco.com
www.erco.com

mai public relations GmbH
Arno Heitland
Senior PR Consultant
Leuschnerdamm 13
10999 Berlijn
Duitsland
Tel.: +49 30 66 40 40 553
erco@maipr.com
www.maipr.com

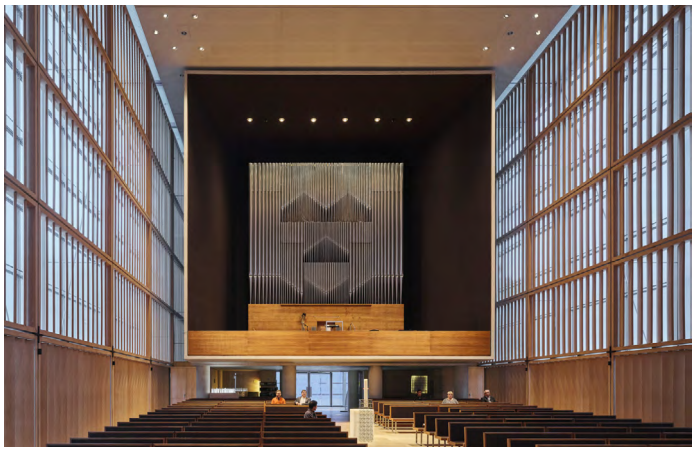

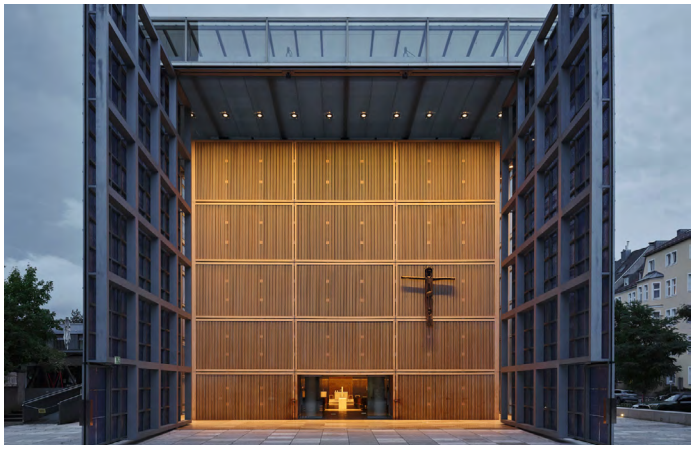

© ERCO GmbH, www.erco.com, fotografie: David Schreyer